

5.9.1 Pracovní výchova pro 2. stupeň.

Charakteristika vzdělávání v oblasti **Člověk a svět práce**

- vzdělávací období 6. – 9. ročník

- zvolené tematické okruhy – práce s technickými materiály, design a konstruování, pěstitelské práce a chovatelství, příprava pokrmů, práce s laboratorní technikou a Svět práce

optimální pro výuku jsou dvouhodinové bloky, jinak není možné pracovat s žáky v dílně, ve cvičné kuchyňce a s laboratorní technikou aj.

- zařazení zvolených okruhů do jednotlivých ročníků se řídí podle aktuální situace v daném školním roce – zaměření konkrétních vyučujících, počet žáků ve třídě, výše uvedená rozvrhová problematika, materiální vybavení aj.

- vyučující tohoto předmětu sledují návaznost a plnění tematických okruhů ŠVP v jednotlivých ročnících tak, aby byly probrány alespoň dva tematické okruhy v průběhu 2. stupně ZŠ s tím, že tematický okruh Svět práce je povinný a bude zařazen vždy v 8. a 9. ročníku

Rozvoj klíčových kompetencí žáků

1) řešení problémů – slouží k nábívu dovedností, soběstačnosti a přípravě na budoucí povolání, podílí se na řešení zadaných úkolů, poznávání účelu své práce a zhodnocení jejich výsledků a kvality

2) sociální a personální – práce ve skupině, respektování názorů a návrhů, zodpovědné chování jednotlivce ve vztahu ke kolektivu (týmová práce)

3) historické kulturní – rozvoj lidstva, společnosti, nové technologie, zpracování a opracování, nové materiály, to vše působí na společnost a na životní prostředí

4) komunikativní – dodržování pravidel, tech. postupů, informační zdroje, názvosloví, terminologie, kultura a pracovní prostředí, vedení jednotlivce a skupiny – autorita, obhájení vlastního názoru – vhodné argumenty, správně a jednoduše se vyjadřovat, souvislý ústní projev, umět zpracovat informace (internet, sdělovací prostředky) – získání přehledu a názoru

5) pracovní – volba nástrojů, nářadí, bezpečnost práce, ochranné pomůcky, dodržování technologické kázně Využívá získané znalosti a zkušenosti k profesnímu zaměření

6) osobnostní – orientovat se v oborech lidské činnosti, pozitivní vztah k práci, zodpovědnosti a formě práce (duševní, fyzická), osvojení si poznatků a dovedností, volba vlastního profesního zaměření s možností uplatnění se na trhu práce

7) občanské – správné postoje ke společnosti a jednotlivci, zodpovědné chování v krizových situacích, neohrožuje zdraví svoje ani nikoho jiného, chrání životní prostředí, dodržuje práva a zákony i mezilidské vztahy

8) učení – uvědomění si pokroku ve vlastním vzdělávání a dovednostech, umět zhodnotit svou práci, vyhledání si informací pro plnění úkolů, používání technologických postupů a formulování závěrů, uvědomovat si přípravu na budoucí povolání a nutnost celoživotního vzdělávání

Digitální

kompetence – Pracovní

výchova 2. st.

<p>a. ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít</p> <ul style="list-style-type: none">
• Čerpání informací z různých zdrojů
• Čerpání informací z digitalizovaných zdrojů (texty pdf, obrázky...)
<p>b. získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu</p> <ul style="list-style-type: none">
• vyhledávání informací pomocí webových vyhledávačů
• tvorba referátů
• Správné používání webových vyhledávačů, použití klíčových slov
• Analyzování digitálních zdrojů, kritické hodnocení, interpretace
<p>c. vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků</p> <ul style="list-style-type: none">
• Tvorba prezentace či referátu
<p>d. využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce</p> <ul style="list-style-type: none">
• Využívání digitálních zdrojů
• Správné postupy při zpracování informací
• Efektivní využívání klávesových zkratk
<p>e. chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání</p> <ul style="list-style-type: none">
• Ověřování informací nalezených na webových stránkách
• Kritické myšlení při práci s informacemi
<p>f. předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky</p> <ul style="list-style-type: none">
• Bezpečnost na webu
• Správné ukládání dat, průběžné ukládání, tvorba bezpečného hesla
• Základní hygienické zásady při práci s digitálními technologiemi, negativní dopad na duševní a tělesné zdraví
• Etika při šíření a sdílení informací

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní výchova – Svět práce

Ročník: 8. a 9. ročník

Výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Ověření výstupů
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí • ČSP- 9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy • ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání • ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce 	<p>Trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť, pracovní prostředky, druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce</p> <p>Volba profesní orientace - sebepoznávání; osobní zájmy, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání; využívání poradenských služeb</p> <p>Možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, poradenské služby</p> <p>Zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů</p> <p>Podnikání – nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání</p>	<p>OSV – orientace v sobě samém</p> <p>MV – schopnost využít informací z internetu</p> <p>VEGS – uvědomování si evropské dimenze pro možnost využití pracovních příležitostí</p> <p>EV – různé profese a jejich vztah k životnímu prostředí</p> <p>Čj – zručnost při psaní životopisu; zpracování informací</p> <p>Informatika – získávání informací z internetu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - test - samostatná práce - prezentace vyhledaných materiálů, představ o budoucím povolání

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní výchova – pěstitelské práce, chovatelství

Ročník: 8. a 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Ověření výstupů
<p>žák</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČSP- 9-3-01 volí vhodné postupy při pěstování vybraných rostlin • ČSP 9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu • ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu • ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty • ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty 	<p>Základní podmínky pro pěstování – půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy</p> <p>Zelenina – osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování</p> <p>Okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových květin, květina v interiéru a exteriéru, jednoduchá vazba, úprava květin</p> <p>Ovocné rostliny – druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování plodů</p> <p>Léčivé rostliny, koření – rostliny a zdraví člověka, léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté, rostliny jako drogy a jejich zneužívání, alergie</p> <p>Chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu</p>	<p>EV – pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí</p> <p>VEGS – specifikum pohraniční oblasti</p> <p>OSV – seberegulace, komunikace</p> <p>Přírodopis Chemie Informatika</p>	<ul style="list-style-type: none"> - testy - samostatná práce - estetický vzhled tvořeného - vyprávění

Vyučovací předmět: Pracovní výchova – Příprava pokrmů

Ročník: 6. – 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Ověření výstupů
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče • ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy • ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti • ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni 	<p>Kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu</p> <p>Potravin – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku</p> <p>Příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů</p> <p>Úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, zdobné prvky a květiny na stole</p>	<p>OSV – spolupráce a komunikace ve skupině, tvořivost, úsilí při plnění úkolů, zdraví</p> <p>EV – kuchyňské technologie a životní prostředí</p> <p>VEGS – přebírání zdravějších návyků ze sousedních států</p> <p>Přírodopis Fyzika</p>	<ul style="list-style-type: none"> - příprava pokrmů - úprava stolu - pozorování při činnosti

Vyučovací předmět: Pracovní výchova – design a konstruování

Ročník: 6. – 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Ověření výstupů
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model • ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. • ČSP-9-2-03 provádí montáž, demontáž i údržbu jednoduchých předmětů a zařízení • ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy, poskytne první pomoc 	<p>Stavebnice – konstrukční, elektrotechnické, elektronické, sestavování modelů, montáž, demontáž</p> <p>Návod, předloha, náčrt, plán, schéma</p>	<ul style="list-style-type: none"> - OSV – sebekontrola, spolupráce, trpělivost, nápaditost - Fyzika – elektrické obvody 	<ul style="list-style-type: none"> - pozorování při činnosti - popis činnosti - dodržení daného postupu - funkčnost el. obvodů

Vyučovací předmět: Pracovní výchova – práce s technickými materiály

Ročník: 6. – 9.

Výstupy	Učivo	Průřezová témata mezipředmětové vztahy	Ověření výstupů
<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň • ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí • ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost • ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku • ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu 	<p>Vlastnosti materiálů – užití v praxi (dřevo, kov, plasty)</p> <p>Nářadí a nástroje pro ruční opracování</p> <p>Jednoduché pracovní postupy</p> <p>Technické náčrty a výkresy</p> <p>Organizace práce</p> <p>Úloha techniky v životě člověka – zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla</p>	<p>OSV – vztah k práci, sebekontrola, přesnost, vytrvalost</p> <p>EV – pracovní postupy a životní prostředí</p> <p>VEGS – technika – pomocník i nepřítel člověka</p> <p>Matematika Fyzika Přírodopis</p>	<ul style="list-style-type: none"> - výrobek - test - jednoduchý technický náčrt - řešení problémové úlohy

